

Sygn. akt I NSW 3898/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący)

SSN Paweł Czubik

SSN Marek Siwek (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego J.L-K.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Przewodniczącego
Okręgowej Komisji Wyborczej nr [...] w W. i Prokuratora Generalnego
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 29 lipca 2020 r.

postanawia:

wyrazić opinię, że zarzuty protestu są bezzasadne.

UZASADNIENIE

Dnia 16 lipca 2020 r. J.L-K. wniosła protest wyborczy do Sądu Najwyższego przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 82 § 3 k.wyb.

J.L-K. wskazała, że wniosła protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom wymienionego w rozdziale XXXI Kodeksu Karnego, dotyczącego przebiegu głosowania, a także naruszenia prawa wyborczego określonego w Kodeksie wyborczym oraz w wytycznych dla OKW zawartych w Uchwale PKW Nr 183/2020, a dotyczących przebiegu głosowania oraz ustalania wyników głosowania oraz ustawy z 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej

Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U z 2020 r., poz. 979).

Wobec powyższego J.L-K. wniosła o unieważnienie wyborów na Prezydenta RP z 2020 r. w Obwodowej Komisji Wyborczej Nr [...] w W. (dalej również: ObKW Nr [...] w W.). Protest oparła na zarzucie niedopilnowania członków Komisji podczas pracy i brak komisyjnego nadzoru nad kartami wyborczymi; sfalszowania protokołu w punkcie dotyczącym liczby dostarczonych kart; nieprzeliczenia wszystkich kart zaraz po ich wyjęciu z urny, mimo zwrócenia uwagi na to naruszenie prawa wyborczego przez Członka Komisji J.L-K., a rozpoczęcie natychmiastowej ich segregacji; nie zachowania przewidzianej procedurą kolejności czynności podczas liczenia głosów, co stwarzało dogodne warunki dla fałszerstw wyborczych; podzielenia ObKW Nr [...] w W. na grupki przy segregacji i liczeniu głosów wyjętych z urny - działa się to mimo zwrócenia na to naruszenie prawa wyborczego uwagi przez J.L-K.; braku komisyjnego otwierania kopert (i oceny ważności głosów) z głosowania korespondencyjnego - Przewodnicząca sama otwierała koperty z głosowania korespondencyjnego, podczas gdy reszta osób zajęta była segregowaniem głosów; zaniechania komisyjnego porównania protokołu komputerowego z protokołem ręcznym, co narusza pkt 109 ust. 5 wytycznych w sprawie uchwały PKW Nr 183/2020; uniemożliwienia członkowi Komisji J.L-K. wpisania uwagi do protokołu oraz uniemożliwieniu członkom komisji asystowania przy wprowadzaniu danych do protokołu.

Wnosząca protest na poparcie przedstawionych zarzutów wniosła o przeprowadzenie dowodu z zeznań Członka Komisji J.L-K.; pisemnej notatki Członka Komisji J.L-K. dla Ruchu [...] w formie 15-tu pytań; załącznika do protokołu z uwagami Członka Komisji J.L-K. oraz kopii protokołu końcowego ObKW Nr [...] w W..

J.L-K. wskazując na słuszność przedmiotowego protestu, wniosła o uznanie zasadności wszystkich zarzutów, których skutki w znacznym stopniu mogły zniekształcić wynik II tury wyborów na Prezydenta RP w ObKW Nr [...] w W., a także o rozstrzygnięcie o ważności wyborów oraz orzeczenie o przeprowadzeniu ponownie II tury wyborów na Prezydenta RP w ObKW Nr [...] w W. wraz ze wskazaniem czynności, od której należy ponowić postępowanie wyborcze.

Ponadto, z uwagi na zarzut podzielenia się ObKW Nr [...] w W. na grupki przy segregacji i liczeniu głosów wyjętych z urny, wniosła o unieważnienie wyborów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 2020 r. w Obwodzie Wyborczym Nr [...] w W.

Do protestu jako dowód na zasadność podniesionych zarzutów wnosząca protest załączyła uwagi do protokołu Członka ObKW [...] w W., J.L-K., których nie pozwolono jej wpisać; pisemny raport dla Ruchu [...] J.L-K. w formie 15-tu odpowiedzi na pytania oraz kopie protokołu końcowego ObKW Nr [...] w W..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesiony protest jest niezasadny.

Trzeba przede wszystkim wskazać, iż z mocy art. 129 Konstytucji RP prawo do zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP przysługuje wyborcy, jednakże na zasadach określonych w ustawie.

Materialnoprawne podstawy protestu wyborczego określone są w art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb., w myśl którego przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W zakresie kwestii proceduralnych należy natomiast wskazać, iż według art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Wnosząca protest wprawdzie postawiła zarzuty, jak również wskazała dowody na ich potwierdzenie, jednakże analiza treści wniesionego protestu, jak również stanowisko Okręgowej Komisji Wyborczej w W. oraz treść protokołu wskazują, iż przeprowadzanie innych dowodów w niniejszej sprawie było zbędne, gdyż ocena okoliczności zaistniałych na jej gruncie mogła być dokonana już na podstawie tych materiałów.

Zdarzenia przedstawione przez wnoszącą protest nie przekonują ani do jej stanowiska ani do potrzeby przeprowadzania dowodów osobowych w sprawie. Podniesione w proteście uchybienia, jeżeliby w ogóle zaistniały, byłyby dostrzeżone przez pozostałych członków Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w W., jednak nic takiego nie miało miejsca – żadna z tych osób nie stwierdziła opisywanych uchybień, a co jest logiczną konsekwencją takiego stanu rzeczy – nie czyniła zastrzeżeń w protokole, ani też nie zgłaszała żadnych uchybień Okręgowej Komisji Wyborczej, czy też właściwemu komisarzowi wyborczemu, co przecież było możliwe i w sytuacji zaistnienia jakichkolwiek wadliwości wręcz naturalne.

Należy podkreślić, iż żadnych zastrzeżeń w protokole nie uczyniła też wnosząca protest, przy czym nie jest miarodajne jej twierdzenie, że nie mogła tego uczynić, skoro mogła, tak jak inni członkowie Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...], protokół podpisać. Oczywiście jest, że dysponując określonym dokumentem w czasie jego podpisywania można złożyć jednocześnie odrębne zastrzeżenia w jakimkolwiek jego miejscu. W takiej sytuacji podnoszenie zarzutów i składanie wniosków dowodowych na etapie protestu wyborczego, choć oczywiście możliwe i dopuszczalne jako prawo wyborcy, podlega ocenie w kontekście etapu samego dnia głosowania, jak również stanowiska pozostałych osób – członków obwodowej komisji wyborczej. Osoby te, znajdując się w takiej samej sytuacji jak wnosząca protest, a zarazem pełniąc także funkcję związaną z zaufaniem publicznym, nie dostrzegali, ani nie zgłosili podniesionych w proteście uchybień. Dotyczy to także, jak wynika ze stanowiska Okręgowej Komisji Wyborczej, obserwatorów oraz mężów zaufania.

W takim stanie rzeczy Sąd Najwyższy uznał, iż zarzuty wniesionego protestu należy zaopiniować jako bezzasadne i dlatego, na podstawie art. 323 § 2 k.wyb., orzekł jak w sentencji.